

28. 7. 2010

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ústavní soud o zrušení části insolvenčního zákona a chyba systému

Český Ústavní soud ve svém rozhodnutí Pl.ÚS 14/10 rozhodl o tom, že se ke dni 31.3.2011 zrušuje zákaz věřitele popírat pohledávky jiného věřitele (§ 192 odst. 1). Svou argumentaci opřel o porušení práva na spravedlivý proces, když insolvenčního správce popsal jako veřejnoprávní orgán, který autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech věřitelů. Ústavní soud se jen okrajově zabýval samotnou podstatou insolvenčního práva, když zkušenost s přihlášením enormních pohledávek opřel o nahodilou citaci z odborně irelevantního článku otištěného v časopise Daně. Ostatně zmatenost ukázal Ústavní soud i v tom, že se jinde opřel o citaci důvodové zprávy, která však byla v Poslanecké sněmovně podávána k jinému zákonu...

Budiž, český Ústavní soud má právo rozhodovat a má také právo rušit části zákona, které má za neústavní. Měl by však také argumentovat a chápat, že někdy je pro posouzení konformity dobré znát i zdrojové právo – to jednoduché, jak Ústavní soud s oblibou často říká. Mám za to, že Ústavní soud podstatu insolvenčního práva zcela ignoroval, resp. ji bohužel neumí. Nejenže mu pro „pochopení“ podstaty stačila strohá citace § 1 insolvenčního zákona, ale současně si přenesl do nového systému vadné návyky z doby zákona o konkursu a vyrovnání. Tvrzení Ústavního soudu, že insolvenční správce není zástupce věřitelů, je tvrzením, které ve světě insolvenčního práva již dávno nefunguje. Tvrzení soudu, že tento správce rozhoduje autoritativně o právech a povinnostech věřitele, je tvrzení na první pohled možné, ale již nikoliv na ten druhý, když si korektně uvědomíme skutečné postavení správce. Insolvenční zákon předpokládá, a nejen pro rychlost celého procesu, ale také pro zásady obsažené v § 5, které Ústavní soud přechází, že primární přezkum činí odborně způsobilý a věřiteli změnitelný správce, přičemž soud má možnost a povinnost vždy zkoumat hlasovací právo věřitele (nezávisle na úkonu popření). Pokud správce selhává, není to chyba systému. Pokud soud nevykonává dohlédací činnost, opět to není chyba systému.

Chápu rozhořčení stěžovatelů a myslím, že předložili kvalitní argumentaci. Lidské a odborné selhání jednotlivých prvků systému je špatné a jejich klientům škodí. Co však nechápu je reakce Ústavního soudu – má-li každý možnost vlivu správce a má-li insolvenční soud možnost zásahu a eliminace negativních následků vadného jednání správce, kde dochází k porušení práva na spravedlivý proces? Uznávám, že selhání některých lidských činitelů insolvenčního řízení je problém, který nutno řešit, ale to samozřejmě neznamená, že špatný je celý systém.

Ústavní soud ukázal neznalost jednoduchého práva, kterou překryl principy ochrany – jenže ty bez ukotvení v insolvenčním právu není možné hodnotit. Ústavní soud dle mého názoru opětovně podlehl

lívivé tezi o jednoduchém a složitém právu a zrušil funkční část zákona, který pomáhá mj. řešit současnou ekonomickou krizi. Pokud analogicky poukazuje na rozhodnutí ESLP, opět dokazuje, že mu význam českého (a soudím, že i amerického a evropského) insolvenčního práva unikl – odpovědnostní motivace je jistě nedostatečná, ale ona je také až sekundární, insolvenční právo má jiné nástroje jak problém řešit. A uznávám, že mimojiné vyšším tlakem na odbornost a nezávislost soudců a správců, ale to je již jiný příběh.

JUDr. Bohumil Havel, Ph.D.

Of counsel PRK Partners

[PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář](#)

Jáchymova 2
110 00 PRAHA 1

Tel.: +420 - 221 430 111

Fax: +420 - 224 235 450

e-mail: office@prkpartners.com

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz.

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního](#)

rejstříku

- Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná
- Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách